

Lapin yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

ONPOOL9 RIKOSOIKEUS
ONPOOL95 KIRJALLISUUSTENTTI (5-6 op.)

Tentti 21.8.2017

***HUOM!** Tämä tenttipaperi on tarkoitettu poolipohjaisen tutkintorakenteen mukaista rikosoikeuden tenttiä (ONPOOL95) suorittaville opiskelijoille. Oppiainepohjaisen rakenteen mukaan opiskeleville opiskelijoille on oma kysymyspaperinsa.*

Kirjoita vastaukset erillisille konseptiarkeille. Jokainen vastaus tulee kirjoittaa omalle konseptilleen. Vastaustilaa ei ole rajoitettu. Jätä paperin oikeaan reunaan tilaa korjausmerkinnöille. Kysymyksistä 1-4 on jätettävä nimellä varustettu vastauspaperi. Jos opiskelija on suorittanut tenttivaatimusten 3. kohdan (kysymys 5) luennoilla, kysymykseen nro 5 ei tarvitse jättää vastauspaperia. Tentistä luopuva jättää yhden nimellään varustetun vastauspaperin, jossa on teksti ”luovun”.

1. Mitä tarkoitetaan blankorangaistustekniikalla? Millä edellytyksillä tällainen sääntely on hyväksyttävää? Mainitse vastauksessasi myös jokin esimerkki blankorikossäännöksestä.

(10 p.)

2. Mitä seuraavilla termeillä/käsitteillä tarkoitetaan rikosoikeudessa? Kerro myös, mitä merkitystä näillä seikoilla on tuottamusvastuun arvioinnin kannalta.
  - a) tiedostettu ja tiedostamaton tuottamus
  - b) erityistaidot ja -tiedot
  - c) ryhtymistuottamus

(10 p.)

3. *Esitä perusteltu rikosoikeudellinen arvioksi seuraavista toisistaan erillisistä tapahtumista. Mainitse vastauksessasi myös sovellettavat lainkohdat. Vastauksessa ei tarvitse ottaa kantaa rangaistusasteikkoihin taikka tapauksessa mahdollisesti määrättävien rangaistusten lajiin tai määrään.*

- a) Anna A. (26 v.) on yöaikaan palaamassa töistä kotiin. Anna säikähtää, kun Heikki (46 v.) tarttuu häntä yllättäen olkapäästä, sillä alueella on tapahtunut viime aikoina useita raiskauksia. Anna suihkuttaa Heikin kasvoille netistä tilaamaansa itsepuolustukseen tarkoitettua sumutetta, mistä aiheutuu Heikille kipua ja pysyvä näön alentuma. Sittemmin käy ilmi, että Heikki halusi vain kysyä Annalta tietä läheiseen hotelliin.
- b) Pekka P. (28 v.) murtautuu liikemies Veikko V:n (52 v.) asuntoon. Hän varastaa asunnosta siellä olevan taideteoksen, jonka hän uskoo olevan useiden kymmenien tuhansien eurojen arvoinen arvotaulu. Myöhemmin taulua kaupitellessaan Pekka saa tietää, että tosiasiaissa kyseessä on vain joidenkin kymmenien eurojen arvoinen jäljitelmä.

- c) Mikko M. (33 v.) päättää polttaa entisen tyttöystävänsä Veera V:n (32 v.) talon, sillä tämä on oikeudessa todistanut Mikkoa vastaan. Mikko valitsee sytyttämisaikajankohdaksi viikonlopun, jolloin hän tietää Veeran olevan matkoilla. Mikko kuitenkin erehtyy pimeässä talosta ja sytyttää vahingossa naapuritalon. Talossa asuvat Kaisa ja Kalle K. onnistuvat pääsemään ulos talosta vahingoittumattomina, mutta perheen Vili-koira menehtyy palossa.
- d) Eero E. (22 v.) tilaa netistä lisäravinteiksi mainostettuja tuotteita. Tullissa Eeron pakettiin kiinnitetään huomiota ja tällöin selviää, että Eeron tilaama aine sisältää myös huumausaineksi määriteltyä ainesosaa, jota ei mainittu netin tuoteselosteessa.

(10 p.)

4. Antti A. (17 v.), Erkki E. (16 v.), Hanna H. (16 v.), Iida I. (14 v.) ja Jussi J. (17 v.) viettävät kaupungilla lauantai-iltaa. Heidän ohitseen kävelee Paula P. (47 v.) ja nuoret pyytävät tältä tupakkaa. Paula kieltäytyy ja sanoo lisäksi ”menkää töihin pummit”. Antti suuttuu tästä ja tönäisee Paulan nurin. Antti, Erkki ja Iida alkavat potkia maassa makaavaa Paulaa. Potkut osuvat ylä- ja keskivartaloon ja jalkoihin. Jussi poistuu tässä vaiheessa paikalta, koska ei halua sekaantua asiaan. Hanna ei osallistu potkimiseen, mutta kannustaa muita sanoen mm. ”antakaa sille kunnon opetus” ja ”Iida, potkaise sitä niin, että tuntuu”. Lopulta Antti potkaisee Paulaa päähän, jolloin tämä menettää tajuntansa. Antti ja Erkki siirtävät Paulan läheisessä puistossa olevan pensaan taakse pois näkyviltä ja päättävät lähteä koteihinsa. Ollessaan poistumassa paikalta Erkki huomaa maassa Paulan käsilaukun. Hän ottaa sen mukaansa. Kulman takana hän ottaa lompakossa olevat 65,00 euroa ja laukussa olevan kännykän ja heittää sitten käsilaukun ja lompakon läheisen taloyhtiön roska-astiaan. Tapahtunut alkaa pian kaduttaa ja huolettaa Hannaa ja hän päättää soittaa hätänumeroon. Hälytyskeskuksesta paikalle lähetetään ambulanssi ja Paula viedään sairaalaan, jossa hänet leikataan. Sairaalassa todetaan, että ilman leikkaushoitoa Paula olisi todennäköisesti pian menehtynyt keskivartaloon kohdistuneista potkuista aiheutuneeseen sisäiseen verenvuotoon.
- Esitä perusteltu rikosoikeudellinen arvioksi tapahtumista. Mainitse vastauksessasi myös sovellettavat lainkohdat. Vastauksessa ei tarvitse ottaa kantaa rangaistusasteikkoihin taikka tapauksessa mahdollisesti määrättävien rangaistusten lajiin tai määrään.*

(10 p.)

Sellaisten opiskelijoiden, jotka ovat hyväksytysti suorittaneet rangaistusjärjestelmää ja rangaistuksen mittaamista käsittelevät luennot, ei tarvitse vastata seuraavaan tenttivaatimusten 3. kohtaa koskevaan kysymykseen (kysymys nro 5). Kysymyksestä nro 5 saatuja pisteitä ei oteta huomioon tentin arvosanaa määrättäessä.

5. Sanna (17 v.) tuomitaan tänään 21.8.2017 käräjäoikeudessa rangaistukseen seuraavista rikoksista:
- törkeä petos (tehty 16.3.2017)
  - lievä maksuvälinepetos (tehty 5.6.2017)
  - törkeä varkaus (tehty 7.6.2017)

Rikosrekisteritiedoista käy ilmi, että Sanna on aiemmin tuomittu kolmen kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen kuudesta petoksesta (koeaika on päättynyt 15.2.2017).

Vastaa perustellen ja lainkohdat mainiten seuraaviin kysymyksiin:

- a)** Miltä asteikolta Sanna tuomitaan tänään käsiteltävänä olevista rikoksista?
- b)** Mitkä rangaistuslajivaihtoehdot ovat tässä tapauksessa mahdollisia? Esitä myös perusteltu kannanottosi siihen, mikä rangaistuslaji tässä tapauksessa tulisi valita.

(10 p.)